

Κονδύλη 1 • Μαρούσι • Τ.Κ. 15122
Τ: 210 8062033, 210 8062017
E: front.logos@gmail.com
www.front-logos.gr

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2023

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΤΤΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^ο απόσπασμα:

Αριστοτέλης, Πολιτικά, Α1.1-8, 1252a1-7-b27-32

Ἐπειδὴ πᾶσαν πόλιν ὀρῶμεν κοινωνίαν τινὰ οὕσαν καὶ πᾶσαν κοινωνίαν ἀγαθοῦ τινος ἔνεκεν συνεστηκυῖαν (τοῦ γὰρ εἶναι δοκοῦντος ἀγαθοῦ χάριν πάντα πράττουσι πάντες), δῆλον ὡς πᾶσαι μὲν ἀγαθοῦ τινος στοχάζονται, μάλιστα δὲ καὶ τοῦ κυριωτάτου πάντων ἢ πασῶν κυριωτάτη καὶ πάσας περιέχουσα τὰς ἄλλας. Αὕτη δ' ἐστὶν ἡ καλουμένη πόλις καὶ ἡ κοινωνία ἢ πολιτική. [...]

Ἡ δ' ἐκ πλειόνων κωμῶν κοινωνία τέλειος πόλις, ἥδη πάσης ἔχουσα πέρας τῆς αὐταρκειᾶς ὡς ἔπος εἰπεῖν, γινομένη μὲν τοῦ ζῆν ἔνεκεν, οὕσα δὲ τοῦ εὖ ζῆν. Διὸ πᾶσα πόλις φύσει ἔστιν, εἶπερ καὶ αἱ πρῶται κοινωναί. Τέλος γὰρ αὕτη ἐκείνων, ἡ δὲ φύσις τέλος ἐστίν.

2^ο απόσπασμα:

Αριστοτέλης, Πολιτικά, Γ6.3-4, 1281a39-b10

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἔστω τις ἕτερος λόγος ὅτι δὲ δεῖ κύριον εἶναι μᾶλλον τὸ πλῆθος ἢ τοὺς ἀρίστους μὲν ὀλίγους δέ, δόξειεν ἂν λέγεσθαι καὶ τιν' ἔχειν ἀπορίαν τάχα δὲ κἄν ἀλήθειαν. Τοὺς γὰρ πολλούς, ὧν ἕκαστός ἐστιν οὐ σπουδαῖος ἀνὴρ, ὅμως ἐνδέχεται συνελθόντας εἶναι βελτίους ἐκείνων, οὐχ ὡς ἕκαστον ἀλλ' ὡς σύμπαντας, οἷον τὰ συμφορητὰ δείπνα τῶν ἐκ μιᾶς δαπάνης χορηγηθέντων· πολλῶν γὰρ ὄντων ἕκαστον μόριον ἔχειν ἀρετῆς καὶ φρονήσεως, καὶ γίνεσθαι συνελθόντων, ὥσπερ ἓνα ἄνθρωπον τὸ πλῆθος, πολὺποδα καὶ πολὺχειρα καὶ πολλὰς ἔχοντ' αἰσθήσεις, οὕτω καὶ περὶ τὰ ἦθη καὶ τὴν διάνοιαν. Διὸ καὶ κρίνουσιν ἄμεινον οἱ πολλοὶ καὶ τὰ τῆς μουσικῆς ἔργα καὶ τὰ τῶν ποιητῶν· ἄλλοι γὰρ ἄλλο τι μόριον, πάντα δὲ πάντες.

Α1.α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση τα δύο αποσπάσματα του διδαγμένου κειμένου:

1. Δεν αποσκοπούν όλες οι μορφές κοινωνικής συμβίωσης σε κάποιο αγαθό.
2. Ο Αριστοτέλης υποστηρίζει χωρίς επιφύλαξη την άσκηση της εξουσίας από τους αρίστους.
3. Η αναφορά στα «συμφορητὰ δείπνα» τεκμηριώνει την άσκηση της εξουσίας

Απάντηση**1 Λάθος****2 Λάθος****3 Σωστό**

A1.β. Με βάση το δεύτερο απόσπασμα του διδαγμένου κειμένου να αντιστοιχίσετε τις φράσεις της **Στήλης Α** με τον χαρακτηρισμό που τους αποδίδεται στη **Στήλη Β**. (Ένα στοιχείο της **Στήλης Β** περισσεύει).

Στήλη Α	Στήλη Β
α. «οἷον τὰ συμφορητὰ δεῖπνα τῶν ἐκ μιᾶς δαπάνης χορηγηθέντων»	1. παράδειγμα 2. αντίθεση 3. αναλογία
β. «ὥσπερ ἓνα ἄνθρωπον τὸ πλήθος, πολύποδα καὶ πολύχειρα»	

(μονάδες 4)

Μονάδες 10**Απάντηση****α 1****β 3**

B1. Πώς ορίζει ο Αριστοτέλης την «πόλιν» και ποιος ο σκοπός της ύπαρξής της;

Μονάδες 10**Απάντηση**

Ορισμός της «πόλεως»: σχόλιο σχολικού βιβλίου, σελ. 154

Πόλις (οριστέα έννοια): είναι η τελειότερη μορφή κοινωνικής συμβίωσης. Περιλαμβάνει ατελέστερα κοινωνικά μορφώματα, όπως η οικογένεια, η φυλετική συγγένεια και σχέση, το χωριό, μια συντεχνία κ.ά. Η πόλις δεν είναι απλώς μια ανταλλακτική κοινωνία που διασφαλίζει την επιβίωση των μελών της, αλλά εκείνη η οργανωμένη και αρθρωμένη κοινωνία που διασφαλίζει τις προϋποθέσεις για την πλήρη ανάπτυξη όλων των δυνατοτήτων του ανθρώπου. Ύψιστος σκοπός της ύπαρξής της είναι το κοινό αγαθό, η συλλογική και ατομική ευτυχία των μελών της.

Γένος: Κοινωνία ▶ μορφή συνύπαρξης

Ειδιοποιός διαφορά:

- **Ποσοτική υπεροχή της πόλης**
 - ▶ περιέχει κοινωνίες συμβατικές και φυσικές (περιέχουσα τὰς ἄλλας)
 - ▶ περιλαμβάνει ατελέστερες μορφές, όπως ο οἶκος και η κώμη (ἐκ πλειόνων κωμῶν)
- **Ποιοτική υπεροχή της πόλης**
 - ▶ σπουδαιότερη όλων (κυριωτάτη)
 - ▶ ολοκληρωμένη (τέλειος)
 - ▶ πολιτειακά οργανωμένη (κοινωνία πολιτική)
- **Ανωτερότητα σκοπού:** ευδαιμονία (τοῦ κυριωτάτου)

Ο σκοπός της ύπαρξης της «πόλεως»:

- ✓ **Αυτάρκεια (ἔχουσα τῆς αὐταρκείας):** Στα «Ἠθικά Νικομάχεια» ο Αριστοτέλης είπε ότι χρησιμοποιούμε αυτή τη λέξη όταν θέλουμε να δηλώσουμε πως κάτι είναι και μοναχό του τέλειο αγαθό, ότι και μόνο του κάνει τη ζωή ἀξία να τη ζήσει κανείς, έχοντας το αίσθημα ότι δεν έχει ανάγκη από τίποτε άλλο. Στην ενότητα αυτή η λέξη «αυτάρκεια» αποδίδεται στην πόλη. Η πόλη, λοιπόν, χαρακτηρίζεται τέλεια, γιατί τίποτε άλλο δεν χρειάζεται πέρα από αυτή ο πολίτης, αφού η πόλη είναι αυτάρκης, μπορεί δηλαδή και μόνη της να του χαρίσει το πιο μεγάλο αγαθό, που είναι το «εὖ ζῆν», η ευδαιμονία, η καλή ζωή. Η αυτάρκεια αποτελεί θεμελιώδες γνώρισμα της πόλεως και πρωταρχική επιδίωξή της. Με αυτήν δηλώνεται η επάρκεια των αγαθών που είναι απαραίτητα για την απόκτηση και διατήρηση της συλλογικής ευτυχίας (εὐδαιμονίας). Πρόκειται για αγαθὰ ἐξωτερικά (υλικά), σωματικά και ψυχικά. Η αυτάρκεια μιας πόλης εξαρτάται α) από τη γεωγραφική της θέση, ώστε να εξασφαλίζονται υλικά αγαθὰ, β) από το ἔμψυχο, ανθρώπινο δυναμικό που διασφαλίζει την ἀμυνα της πόλης-κράτους και γ) από το σύστημα χρηστής διοίκησης και απονομῆς δικαιοσύνης, που εγγυάται την εσωτερική συνοχή της πόλης. Αν είναι ανεξάρτητη ἢ δεν χρειάζεται ἐξωτερική βοήθεια, μπορεί να καλύψει τις υλικές, ηθικές, πνευματικές και κοινωνικές της ἀνάγκες.
- ✓ **εὖ ζῆν (οὕσα τοῦ εὖ ζῆν):** Ως απαραίτητες προϋποθέσεις της καλῆς κοινωνικῆς ζωῆς ο Αριστοτέλης απαριθμεί τις εξής: α) επάρκεια τροφῆς, β) ποικιλία τεχνῶν και τεχνιτῶν, γ) επαρκῆς οπλισμὸς, δ) οικονομική ευπορία, ε) θρησκευτικοὶ θεσμοί, στ) θεσμοὶ δικαιοσύνης. Αυτό το τελευταίο χαρακτηριστικό της πόλης θεωρεῖται ἀπὸ τον φιλόσοφο και το πιο σημαντικό.

Ο Ανώνυμος Ιαμβλίου στο παρακάτω απόσπασμα αναφέρεται στον τρόπο άσκησης της εξουσίας.

Αν υποθέσουμε πως θα ήταν δυνατό να υπάρξει κάποιος που θα έχει εκ γενετής τις ακόλουθες ιδιότητες: θα είναι άτρωτος, απρόσβλητος από αρρώστιες και από άλλα παθήματα, χαλύβδινος, με υπερφυσικές σωματικές και ψυχικές δυνάμεις, θα μπορούσαμε ίσως να πιστέψουμε ότι η δύναμη ενός τέτοιου ανθρώπου θα ήταν αρκετή για να του εξασφαλίσει πλεονεκτήματα σε σχέση με τους άλλους (δεδομένου ότι ένας τέτοιος άνθρωπος θα μπορούσε να παραβαίνει το νόμο χωρίς συνέπειες). Ωστόσο η εντύπωση αυτή δεν είναι σωστή. Ακόμη κι αν θα υπήρχε κάποιος με τέτοιες ιδιότητες – πράγμα αδύνατο – αυτός ο κάποιος θα κατόρθωνε να επιπλεύσει μόνο εφόσον θα πήγαινε με το μέρος του νόμου και της δικαιοσύνης, εφόσον θα τα ενίσχυε αυτά και εφόσον θα χρησιμοποιούσε τη δύναμή του για να στηρίξει το νόμο και το δίκιο και οτιδήποτε το προάγει. Διαφορετικά δεν θα άντεχε. Γιατί όλοι οι άλλοι θα συσπειρώνονταν εναντίον ενός τέτοιου ανθρώπου και καθώς θα είχαν καλή διοίκηση και αριθμητική υπεροχή, θα υπερετρούσαν απέναντί του είτε με την επιδεξιότητα είτε με τη δύναμη και τελικά θα έβγαιναν νικητές.

Ανώνυμος Ιαμβλίου, Απ. 1,6,1-5 (μτφρ. Ν. Σκουτερόπουλος).

Να παρουσιάσετε τα χαρακτηριστικά του φανταστικού «Υπεράνθρωπου» όπως αυτά περιγράφονται στο 2^ο απόσπασμα του Αριστοτέλη και στο απόσπασμα του Ανωνύμου Ιαμβλίου.

Μονάδες 10

Απάντηση

Ο φανταστικός υπεράνθρωπος του Ιαμβλίου παρουσιάζεται με τα εξής χαρακτηριστικά:

- άτρωτος
- απρόσβλητος από αρρώστιες και παθήματα
- χαλύβδινος
- με υπερφυσικές σωματικές και ψυχικές δυνάμεις
- κατώτερος από το πλήθος

Ο Αριστοτέλης παρομοιάζει το πλήθος με έναν υπεράνθρωπο, ο οποίος είναι:

- πολύποδας
- πολύχειρας
- με πολλές αισθήσεις και με ανάλογη αρετή και εξυπνάδα (πολλάς ἔχων αἰσθήσεις, ἦθη και διάνοιαν)

Και οι δύο διανοητές με το παράδειγμα του υπεράνθρωπου ενισχύουν τη θέση τους για την αποτελεσματικότερη άσκηση της εξουσίας από τους πολλούς. Ωστόσο, για τον Ιάμβλιχο ο υπεράνθρωπος, αν και έχει πολλαπλάσια δύναμη σε σχέση με έναν κοινό θνητό, δεν ξεπερνά τη δύναμη των πολλών. Για τον Αριστοτέλη, από την άλλη, ο

υπεράνθρωπος είναι παρομοίωση του πλήθους και της αθροιστικά υπέρτερης δύναμής του.

B3. Να βρείτε στα δύο αποσπάσματα του αρχαίου διδαγμένου κειμένου μία ετυμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής:

οπτική, σύσταση, λάθος, δοχείο, ποδήλατο.

Μονάδες 10

Απάντηση

οπτική ▶ όρῳμεν

σύσταση ▶ συνεστηκυῖαν

λάθος ▶ ἀλήθειαν

δοχείο ▶ ἐνδέχεται

ποδήλατο ▶ πολύποδα

B4. Να γράψετε στο τετράδιό σας δίπλα στον αριθμό της **Στήλης Α** το γράμμα από τη **Στήλη Β** που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση:

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Ο Αριστοτέλης έφτασε στην Αθήνα, όταν ο Πλάτωνας έλειπε	α. στο πρώτο ταξίδι του στη Σικελία.
	β. στο δεύτερο ταξίδι του στη Σικελία.
2. Η Σχολή που ίδρυσε ο Θεόφραστος ονομαζόταν	α. Λύκειο.
	β. Περίπατος.
3. Η ευδαιμονία, κατά τον Αριστοτέλη, είναι	α. ενέργεια της ψυχής.
	β. κατάσταση της ψυχής.
4. Τα μέρη της ψυχής, κατά τον Αριστοτέλη, ήταν	α. ἄλογον, λόγον ἔχον, ἐπιθυμητικόν.

	β. ἐπιθυμητικόν, θυμοειδές, λογιστικόν.
5. Η πόλις-κράτος στα <i>Πολιτικά</i> αποτελείται από	α. ὁμοια μεταξύ τους μέρη.
	β. ἀνόμοια μεταξύ τους μέρη.

Μονάδες 10

Απάντηση

- 1 β
- 2 β
- 3 α
- 4 α
- 5 β

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτωνας, Θεάγης, 121, b1-d6
(ed. OXFORD CLASSICAL TEXTS)

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο εύπορος γαιοκτήμονας Δημόδοκος συνομιλεί με τον Σωκράτη στην Αρχαία Αγορά και του εκφράζει την ανησυχία του, επειδή ο γιος του Θεάγης επιθυμεί διακαώς να γίνει μαθητής κάποιου σοφιστή.

Ὡ Σώκρατες, πάντα τὰ φυτὰ κινδυνεύει **τὸν αὐτὸν** τρόπον ἔχειν, καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα καὶ τὰ ζῶα τὰ τε ἄλλα καὶ ἄνθρωπος. καὶ γὰρ ἐν τοῖς φυτοῖς ῥᾶστον ἡμῖν **τοῦτο** γίνεται, ὅσοι τὴν γῆν γεωργοῦμεν, τὸ παρασκευάσασθαι πάντα τὰ πρὸ τοῦ φυτεῦειν καὶ αὐτὸ τὸ φυτεῦσαι· ἐπειδὴ δὲ τὸ φυτευθὲν βιῶ, μετὰ τοῦτο θεραπεία τοῦ φύντος καὶ πολλὴ καὶ χαλεπὴ καὶ δύσκολος γίνεται. οὕτω δὲ ἔχειν ἔοικε καὶ τὸ περὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν ἑμαυτοῦ ἐγὼ πραγμάτων τεκμαίρομαι καὶ ἐς τᾶλλα. καὶ γὰρ ἐμοὶ ἢ τοῦ υἱέος τουτουί, εἴτε φυτείαν εἴτε παιδοποιίαν δεῖ αὐτὴν **ὀνομάζειν, πάντων** ῥάσθη γέγονεν, ἢ δὲ τροφή δύσκολός τε καὶ ἀεὶ ἐν φόβῳ περὶ αὐτοῦ δεδιότι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πολλὰ ἂν εἶη λέγειν, ἢ δὲ νῦν παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ με φοβεῖ – ἔστι μὲν γὰρ οὐκ ἀγεννῆς, σφαλερὰ δέ– ἐπιθυμεῖ γὰρ δὴ οὗτος ἡμῖν, ὃ Σώκρατες, ὡς φησι, σοφὸς γενέσθαι. δοκῶ γάρ μοι, τῶν ἡλικιωτῶν τινες αὐτοῦ καὶ δημοτῶν, **εἰς τὸ ἄστυ** καταβαίνοντες, λόγους τινὰς ἀπομνημονεύοντες διαταράττουσιν αὐτόν, οὓς ἐξήλωκεν καὶ πάλαι **μοι** πράγματα παρέχει, ἀξίων ἐπιμεληθῆναί με ἑαυτοῦ καὶ χρήματα τελέσαι τινὶ τῶν σοφιστῶν, ὅστις αὐτὸν **σοφὸν** ποιήσει.

θεραπεία τοῦ φύντος : φροντίδα του βλασταριού
περὶ αὐτοῦ δεδιότι: (εμένα) που φοβάμαι γι ' αυτόν

οὐκ ἀγεννής : αρχοντική
τῶν ἡλικιωτῶν: των συνομηλίκων

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «Ὡ
Σώκρατες ... περὶ αὐτοῦ δεδιότι».

Μονάδες 20

Απάντηση

Σωκράτη, ὅλοι οἱ ζωντανοὶ ὁργανισμοὶ ἔχουν σχεδόν τὸν ἴδιο τρόπο ἀνάπτυξης, καὶ αὐτὰ που φυτρώνουν ἀπὸ τὴ γῆ καὶ τὰ ἄλλα ζῶα καὶ ὁ ἄνθρωπος. Γιατί γιὰ μας, ὅσοι καλλιεργούμε τὴ γῆ, αὐτὸ γίνεται πολὺ πιο εὐκόλο στα φυτὰ, δηλαδή τὸ νὰ προετοιμάσουμε ὅλα τὰ σχετικὰ πρὶν ἀπὸ τὸ φύτεμα καὶ τὸ ἴδιο τὸ φύτεμα· ὅταν ὁμως αὐτὸ που φυτεύτηκε ἐπιβιώσει, μετὰ ἀπ' αὐτὸ ἡ φροντίδα τοῦ βλασταριοῦ εἶναι σχολαστικὴ καὶ δύσκολη καὶ ἐπίπονη. Φαίνεται, ὡστόσο, ὅτι τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐγὼ ἀπὸ τὰ προσωπικά μου βιώματα βγάλω συμπεράσματα καὶ γιὰ τὰ ἄλλα θέματα. Καὶ πράγματι, αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ γιου μου εἴτε ἡ γέννηση εἴτε ἡ τεκνοποίηση, ἀν πρέπει νὰ τὴν ὀνομάσω, ἔχει ἀποδειχθεῖ γιὰ μένα πιο εὐκόλη ἀπὸ ὅλα, ἐνῶ ἡ ἀνατροφή τοῦ δύσκολη, καὶ ἐμένα που φοβάμαι (ἀνησυχῶ) γι' αὐτόν με ἔχει σὲ ἕναν διαρκὴ φόβο.

Γ2. Στὸ ἀπόσπασμα «δοκῶ γάρ μοι ... αὐτὸν σοφὸν ποιήσει» τι ἀξιῶνει ὁ Θεάγης ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ Δημόδοκο καὶ γιατί;

Μονάδες 10

Απάντηση

Ὁ Θεάγης ἀξιῶνει ἀπὸ τὸν πατέρα του, τὸν Δημόδοκο, **νὰ φροντίσει γι' αὐτόν καὶ νὰ πληρώσει κάποιον ἀπὸ τοὺς σοφιστὲς, ὥστε νὰ μαθητεύσει δίπλα του καὶ νὰ γίνῃ σοφός.** Ὁ νεαρός Θεάγης ἐπιθυμοῦσε διακαῶς νὰ γίνῃ μαθητὴς κάποιου σοφιστῆ, ὅπως οἱ συνομηλικοί του, **ἐπειδὴ τοὺς ζήλευε που ἀνέβαιναν στὸ βῆμα καὶ ἀγόρευαν με πάθος κατὰ τὰ πρότυπα τῶν δασκάλων τοὺς (σοφιστῶν).**

Γ3. Να γράψετε τοὺς τύπους που ζητοῦνται γιὰ καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις:

ἔχειν : τὸ β' ἐνικό πρόσωπο προστακτικῆς αορίστου β' στὴν ἴδια φωνή

ῥᾶστον : τον ίδιο τύπο στον θετικό και συγκριτικό βαθμό
ἀγεννής : τη γενική του ενικού στο ίδιο γένος
ἐπιθυμῆ : το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή
τὸ ἄστν : την ονομαστική του πληθυντικού
καταβαίνοντες : τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα
πάλαι : τον συγκριτικό βαθμό
ἐπιμεληθῆναι : τη μετοχή του αρσενικού γένους στη γενική πληθυντικού στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή
ὅστις : τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

Μονάδες 10

Απάντηση

ἔχειν ▶ σχέσ
ῥᾶστον ▶ ῥᾶδιον – ῥᾶον
ἀγεννής ▶ ἀγεννοῦς
ἐπιθυμῆ ▶ ἐπιθυμῆν
τὸ ἄστν ▶ τὰ ἄστη
καταβαίνοντες ▶ καταβησόμενοι
πάλαι ▶ παλαιότερον
ἐπιμεληθῆναι ▶ ἐπιμεληθέντων
ὅστις ▶ οἵτινες

Γ4.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους που εμφανίζονται στο αδίδακτο με έντονα γράμματα:

τὸν αὐτὸν, τοῦτο, ὀνομάζειν, πάντων, εἰς τὸ ἄστν, μοι, σοφὸν. (μονάδες 7)

Απάντηση

τὸν αὐτὸν: Επιθετικός προσδιορισμός ως ονοματικός ομοιόπτωτος προσδιορισμός στο «τρόπον».
τοῦτο: Υποκείμενο στο ρήμα «γίγνεται».
ὀνομάζειν: Τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο στο ρήμα «δεῖ».
πάντων: Γενική διαιρετική ως ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός στο «ῥᾶστη».
εἰς τὸ ἄστν: Εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο ως επιρρηματικός προσδιορισμός στη μετοχή «καταβαίνοντες».
μοι: Ἐμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «παρέχει» (ή αντικείμενο στην περίφραση «πράγματα παρέχει».
σοφὸν: Κατηγορούμενο στο αντικείμενο του ρήματος «ποιήσει» «αὐτόν».

Γ4.β. «ἢ δὲ νῦν παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ με φοβεῖ»: να μεταφέρετε το απόσπασμα στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από τη φράση «Δημόδοκος ἔλεγεν ὅτι».

(μονάδες 3)

Μονάδες 10

Απάντηση

Δημόδοκος ἔλεγεν ὅτι ἢ δὲ **τότε** παροῦσα ἐπιθυμία τούτῳ πάνυ **αὐτόν** (ἔ) **φοβοῖ/φοβοίη,**

Επιμέλεια απαντήσεων:

Δερμάνης Χ. – Τσατσάκη Μ. – Φραγκιαδάκη Δ,